

Polybius henslowii biomeditsiini heaks

FLAG: Oeste

Peniche, Portugal

Projekti ülevaade

Projekti eesmärk, milles uuritakse lähemalt *Polybius henslowii* kooriku bioloogilisi komponente, on tõsta majanduslikku väärtust ressursil, mis praegu vette tagasi visatakse, ning viia kokku kalurid ja piirkonna muud sidusrühmad.

Portugalis on *caranguejo pilado* ehk *Polybius henslowii* arvukas liik, mis satub tihti noodakalurite võrkudesse, kuid mis hiljem lastakse kaubandusliku väärtuse puudumise tõttu vette tagasi. Ometi peetakse liiki kitiini- ja astaksantiinitaoliste bioloogiliste ühendite allikaks. Need ained on olnud aastaid tuntud bioloogiliste ja meditsiiniliste omaduste poolest, mida kasutatakse näiteks toidaineliste lisanditena farmaatsia- ja biomeditsiiniettevõtetes ning lisaks ka reovee puhastamisel ja kudede taastumisel. Seda potentsiaali tunnistades on Leiria Polütehniline Instituut käivitanud Oeste FLAGi toetusel prooviuuringu koostöös kalurite, biomeditsiiniettevõtete (CERAMED/ALTAKITIN) ja muude uurimisinstituutidega, et hinnata liigi potentsiaali selliste ühendite allikana. Uuringu käigus määratletakse ka eraldamisprotsessid ja turustamiskanalid, mis ressursi kasutamiseks tuleks luua, tagades samas kõikide asjaomaste sidusrühmade kaasamine.

Selleks et sellele kohalikule ressursile väärtust lisada ja piirkonna kaluritele uusi turuvõimalusi luua, on uuringul kolm põhietappi:

1. *Polybius henslowii* kooriku biokeemilise iseloomustuse väljatöötamine koostise kindlaksmääramise teel;
2. soovitud biopolümeeride eraldamismenetluste täiustamine;
3. sidemete loomine kalurite ja biomeditsiiniettevõtete vahel, et tekitada majandusliku väärtuse ahel püügist biotehnoloogia ettevõteteni nii piirkonnas kui ka kaugemalgi.

Peamised õppetunnid

- **FARNETi teemade tähtsus:** väärtuse lisamine kalandusele, uuendused, kõrvalsaadused.
- **Tulemused:** jaanuaris 2012 oli projekt alles väga varajases staadiumis. Koorikloomade eelanalüüs oli aga alanud ja algatus näitas juba tublisid märke kalurite osavõtust, nende kaasatusest krabide kogumisel ning biotehnoloogia-ettevõtete suuremast teadlikkusest taoliste kohalike ressursside potentsiaali ja rolli kohta, mida biotehnoloogia-ettevõtted saavad ressursside haldamisse kaasatud kogukondade seisukohast etendada.
- **Ülekantavus:** ressurss (krabide kaaspüük) on tavaline mitmes kalanduspiirkonnas ning kitiini ja astaksantiini leidub ka muudes koorikloomades, millel on potentsiaali biomeditsiiniliseks kasutamiseks. Protsessi ennast (kalurite ja kohalike teadusasutuste koostöö) on võimalik rakendada paljudes valdkondades, olgu nendeks biomeditsiin või kalanduse kõrvalsaaduste muud uuenduslikud kasutusviisid.
- **Viimane märkus:** kalanduse tulusamate (nt farmaatsiaettevõtetega seotud) kõrvalsaaduste arendamine nõuab erialateadmisi, mida kaluritel on mõnikord võimalik leida piirkonnas esindatud spetsiifiliste osalejate hulgast. Projekt on näiteks sellest, kuidas FLAGid suudavad kaasava ja hästi kommunikeeritud kohaliku strateegiaga toetada väga spetsiifilisi osalejaid (kalurid, uurimisüksused, biomeditsiiniettevõtted) sidemete arendamisel ja ühise eesmärgi nimel tehtavas töös, nii et need tooksid vastastikust kasu.

Kogumaksumus ja Euroopa Kalandusfondi toetus

- **Kogumaksumus:** 26 842 eurot
- **Euroopa Kalandusfondi 4. telje toetus:** 11 072,33 eurot
- **Riiklik kaasrahastamine:** 3 690,67 eurot
- **Täiendav rahastamine erasektorist (Leiria Polütehniline Instituut):** 12 078,90 eurot

Projekti andmed

Nimetus: *Polybius henslowii* biomeditsiinilise väärtuse uurimine

Kestus: 24 kuud (november 2011 – november 2013)

Juhtumiuuringu kuupäev: jaanuar 2012

Projekti elluviija

Leiria Polütehniline Instituut, Peniche, Portugal

Sérgio Leandro (PhD, merebioloogia)

sleandro@ipleiria.pt

+351 262 783 607

www.girm.ipleiria.pt

FLAGi kontaktid

FLAG Oeste, Portugal

gac.oeste@adepe.pt

+351 262 787 959

www.adepe.pt

[FLAG factsheet](#)

Toimetaja: Euroopa Komisjon, Merendus- ja kalandusajade peadirektoraat, peadirektor.

Vastutuse välistamine: ehkki Merendus- ja kalandusajade peadirektoraat vastutab väljaande avaldamise eest üldiselt, ei vastuta ta selle sisu eest ega taga andmete õigsust.